

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

stor Betydning og har været til stor Fordel for Landmændene med Hensyn til at fremme Mergling af den danske Jord, som trænger dertil, og faa saadan Mergling gennemført til overkommelige Priser. Her er det navnlig Fragtspørgsmaalet, som er afgørende, idet disse tunge og ikke særlig værdifulde Varer ikke kan transporteres ret langt, uden at det bliver alt for kostbart i Forhold til Værdien. Det er derfor nødvendigt, at man søger at faa Mergelen saa tæt ved det Sted, hvor den skal bruges, som overhovedet gørligt. I de forløbne 10—11 Aar har man gjort sine Erfaringer, og stort set har man været veltillfreds med denne Lovgivning, men naturligvis kan en saadan ny Lovgivning ikke praktiseres, uden at man i Aarenes Løb indhøster visse Erfaringer, der siger en, at det vil være rigtigt at indføre forskellige Ændringer.

Lovforslaget er stort set udarbejdet i Henhold til Andragender eller Henstillinger fra Foreningen De danske Mergelselskaber, som har gjort opmærksom paa de Smaaændringer, som man mener det er af Betydning at faa gennemført, og tillige paa et Par vigtigere Ændringer, som man ønsker foretaget. Disse vigtigere Ændringer drejer sig om det Forhold, at det til Tider kan være vanskeligt at faa undersøgt, om der er Mergel paa en bestemt Egn. Selv om man har Tro til, at der findes Mergel paa en Mands Ejendom, kan man modsætte sig, at det bliver undersøgt, og der kan ogsaa indtræffe det Forhold, at en Ejer af et Areal, hvorpaa der findes Mergel, stiller sig modvilligt over for Udnyttelsen af det. Hvis en saadan Mands Vrangvilje gaar saa vidt, at han ikke vil aflevere den paagældende Jord til en rimelig Pris, kan det blive umuligt for de paagældende Landmænd at faa merglet deres Jord, dersom de skal hente Mergelen saa langt borte, at det bliver for dyrt. Det er navnlig disse to Vanskeligheder, man søger afbødet ved Forslaget her, men desuden indeholder det en Række mindre Ændringer, som jeg ikke skal omtale, men med Hensyn til hvilke jeg skal henvise Medlemmerne til at studere de udførlige forklarende Bemærkninger, der ledsager Forslaget.

De vigtigere Ændringer, jeg nævnte, findes i § 2 og § 3. I § 2 gives der Foreningen De danske Mergelselskaber — det vil altsaa sige en Sammenslutning af samtlige de lokale Andelsselskaber, der er dannet med det Formaal at fremskaffe Mergel til deres Medlemmer — Ret til, naar de har faaet godkendt en saadan Plan af en

Landvæsenskommission, at lade foretage Undersøgelse paa en Mands Ejendom for at se, om der er Mergel. De har, dersom Manden er modvillig, Ret til at fordre Mergellejet afstaaet til midlertidig Brug til Undersøgelse og Vejret ad private Veje eller Arealer til Mergellejet. Denne Ret kan kun indrømmes Selskabet eller Foreningen for et Tidsrum af højst 4 Maaneder og kun mod fuld Erstatning.

I § 3 foreslaas det, at de nævnte Foreninger ogsaa kan faa Ret til at fordre Mergellejer og Arealer til Afæsningspladser for Mergel samt dertil førende private Veje eller Arealer til Anlæg af Veje afstaaet til midlertidig Brug. Denne Ret kan dog kun indrømmes for et Tidsrum af højst 10 Aar for Afstaaelse af Mergellejer og Veje til disse og højst 5 Aar for Afstaaelse til Afæsningspladser og dertil førende Veje. Ogsaa disse Arealer kan naturligvis kun kræves afstaaet mod fuld Erstatning. Det findes i den gældende Lov, og det skal naturligvis ogsaa fremdeles være Tilfældet.

Det er de vigtigste Bestemmelser i Lovforslaget. De andre er, som sagt, mere af teknisk og juridisk Art, og jeg mener ikke, det er nødvendigt at omtale dem.

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Forslaget til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Landsting.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.

Tingets næste Møde afholdes i Dag Kl. 14⁴⁵ med følgende Dagsorden:

1) *Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende:*

Forslag til Lov om midlertidig Ændring af og Tillæg til Lov af 15. Maj 1875 om Tilsyn med fremmede og rejsende m. m.

2) *Eventuelt: Tredie Behandling af:*

Forslag til Lov om Ændring i Lov for Færøerne Nr. 73 af 19. Marts 1930 om Motorkøretøjer m. m.

Mødet hævet Kl. 14⁴⁰.